

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Түбән Үрәс авыл
жирлеге Башкарма комитеты

КАРАРЫ

20 декабрь 2021 ел

№ 19

«ТР Кукмара муниципаль районы Түбән Үрәс авыл
жирлеге территориясендә 2021 – 2025 елларга кече һәм
урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү Программасын раслау
турында»

«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007
елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә
оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ
номерлы федераль законнарга, «Татарстан Республикасында кече һәм урта
эшмәкәрлекне үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы
Татарстан Республикасы Законына таянып, Татарстан Республикасы Кукмара
муниципаль районы Түбән Үрәс авыл жирлеге территориясендә кече һәм урта
эшмәкәрлекне үстерү өчен шартлар тудыру максатларында, Татарстан
Республикасы Кукмара муниципаль районы Түбән Үрәс авыл жирлеге башкарма
комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Түбән Үрәс авыл
жирлеге территориясендә 2021 – 2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлеккә
ярдәм итү Программасын расларга (Программа кушып бирелә).
2. 2. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә
Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында
<http://pravo.tatarstan.ru> адресы буенча, Татарстан Республикасы Кукмара
муниципаль районы Түбән Үрәс авыл жирлегенең рәсми сайтында
<http://kukmor.tatarstan.ru> адресы буенча һәм жирлекнең мәгълүмати
стендларында бастырып чыгарырга.
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Кукмара муниципаль районы
Түбән Үрәс авыл жирлеге Башкарма
комитеты житәкчесе

Р.Х.Шамеев

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Түбән Үрәс авыл җирлеге башкарма комитетының 2021 елның 20 декабрдәгә 19 номерлы карары белән

Кукмара муниципаль районы Түбән Үрәс авыл җирлеге территориясендә 2021 – 2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү программасы паспорты

Программаның исеме	«Кукмара муниципаль районы Түбән Үрәс авыл җирлеге территориясендә 2021 – 2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү программасы»
Программаның заказчысы:	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Түбән Үрәс авыл җирлеге Башкарма комитеты
Программаны эшләүче:	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Түбән Үрәс авыл җирлеге Башкарма комитеты
Программаның нигезе:	«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәгә 209-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы
Программаның максатлары:	<ul style="list-style-type: none"> - Кукмара муниципаль районының Түбән Үрәс авыл җирлеге буенча кече бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру - кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү исәбенә икътисади күтәрелеш һәм халыкны эш белән тәмин итү проблемаларын хәл итү
Программаның бурычлары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кукмара муниципаль районы Түбән Үрәс авыл җирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү инфраструктурасын үстерү; 2. Барлык дәрәжәдәгә бюджетларга кече һәм урта бизнестан салым керемнәрен арттыру; 3. Кече һәм урта эшмәкәрлекнең инвестицион активлыгын арттыру; 4. Җир мөнәсәбәтләрен камилләштерү һәм җир базарын үстерү; 5. Минималь хезмәт хакы дәрәжәсен минималь куллану бюджеты бәясеннән дә ким булмаган күләмдә тәмин итү; 6. Бизнес-Хакимият-Җәмгыять коммуникацияләре системасын үстерү; 7. Халыкны эш белән тәмин итү өлкәсендә районның балансланган икътисади сәясәтен исәпкә алып, кече бизнес өлкәсенә эш белән мәшгуль булмаган халыкны җәлеп итү өчен өстәмә стимуллар булдыру; 8. Кече бизнес өлкәсендә мәшгуль кешеләрне социаль яклау белән тәмин итү. 9. Халыкның тормыш шартларын яхшыртуда кече бизнесның ролен арттыру.

Программаны финанслау күләме	Чараларны тормышка ашыру өчен Түбән Үрәс авыл жирлеге бюджеты хисабына финанслау күләме каралмаган. Түбән Үрәс авыл жирлегенә кече бизнес субъектларының үз акчалары
---------------------------------	---

Программа бүлекләре

1. Түбән Үрәс авыл жирлеге территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау.
2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү.
3. Программаны ресурслар белән тәмин итү
4. Программаның социаль-иқтисадый нәтижәләргә көтелгән бәя
5. Эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекле төрләре.
6. Программаның төп чаралары эшләнгән юнәлешләр
7. Программаны тормышка ашыру механизмы.
8. Түбән Үрәс авыл жирлеге буенча 2021 – 2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү Программасының төп чаралары.

1. Түбән Үрәс авыл жирлеге территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау

Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү хужалык итүнең базар системасының аерылгысыз элементы булып тора. Базар иқтисады алга киткән илләрдә кече эшмәкәрлек дәүләт иқтисадының нигезе, хужалык үсешенә двигателе булып тора, чөнки бу теләсә кайсы жәмгыятьнең эшлекле торышының иң динамик һәм сыгылмалы формасы.

Хужалык итүнең базар системасы шартларында кече һәм урта эшмәкәрлекнең аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

- үз торышын һәм лаеклы тормыш дәрәжәсен мөстәкыйль тәмин итүче һәм гражданлык жәмгыятенә тотрыкландыручы төп сәяси көче булган урта сыйныф өлешен арттыру;

- кече һәм урта эшмәкәрлек секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, жәмгыятьтә эшсезлек дәрәжәсен һәм социаль киеренкелекне киметү;

- халыкның төп массасының иқтисадый психологиясенә һәм тормыш ориентирларының үзгәрүе;

- кече һәм урта эшмәкәрлекнең сыгылмалылыгы һәм житештерү структурасын тиз арада үзгәртеп кору, яңа технологияләр һәм фәнни эшләнмәләргә оператив рәвештә булдыру һәм куллану сәләте.

Шуның белән бәйле рәвештә Кукмара районы Түбән Үрәс авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү Программасын эшләү һәм тормышка ашыру зарурлыгы туа.

Өлеге Программа «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законнар, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә эшләнә.

Кече эшмәкәрлек 2021 елның 01 декабрә торышы буенча түбәндәге күрсәткечләр белән характерлана:

№ т/б	Күрсәткечләр исеме	Үлчәү берәмлекләре	2020 ел хисап	2021 ел хисап
1	Түбән Үрәс авыл жирлеге буенча теркәлгән кече предпрятиеләр саны	берәмлек	1	1

2	Шулардан:			
	Авыл хужалыгы	берәмлек	0	0
	Сәүдә һәм жәмәгать туклануы	берәмлек	1	1
3	Шәхси эшмәкәрләр сыйфатында теркәлгән физик затлар саны	кеше	5	5
	кече предприятиеләр	берәмлек	0	0
	юримдик зат белеме булмаган физик затлар	берәмлек		
4	Кече предприятиеләр буенча (тышкы совмestительләрдән башка) хезмәткәрләрнең исемлек буенча уртача саны	кеше	4	4
	шул исәптән икътисад тармаклары буенча:			
	Авыл хужалыгы	кеше	0	0
	Сәүдә һәм жәмәгать туклануы	кеше	4	4

2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Хәзерге вакытта Кукмара муниципаль районының Түбән Үрәс авыл жирлегендә кече эшмәкәрлек өлкәсендә элеккегечә хәл ителмәгән проблемалар бар.

Жирлектә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеге үсешен тоткарлаучы факторлар булып түбәндәгеләр тора:

- инвестицион ресурслардан файдалану кыенлыгы, кредит ресурсларының һәркем файдалана алырлык булмавы фонунда үз финанс чараларың житмәве;

- гамәлдәге законнардагы үзгәрешләр турында кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының мәгълүматы аз булу, административ киртәләр һәм эшмәкәрлек эшчәнлеген гамәлгә ашырганда хакимият органнарының төгәл регламентлары булмау;

- шәһәрнең кече предприятиеләрендә квалификацияле эшче белгечлекләргә кытлык булу.

Эшмәкәрлек эшчәнлеге субъектлары тарафыннан карарлар кабул итүне һәм гамәлгә ашыруны таләп итә торган проблемалар:

- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының социаль җаваплылыгы югары булмау (ялланган хезмәткәрләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәткә түләү фондын киметү һәм аны «конверт» формасында түләү, мәжбүри пенсия иминияте һәм социаль иминиятләштерү турындагы законнарны үтәмәү);

- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеген алып бара торган икътисад тармакларының диспропорциясе (сәүдәнең шактый үсеше фонунда житештерүнең житәрлек дәрәжәдә үсмәве).

Түбән Үрәс авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне алга таба да үстерү һәм булган каршылыкларны урыннарда мәгълүмати, белем бирү, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм күрсәтү юлы белән аны үстерү өчен уңайлы шартлар тудыру буенча максатчан эш нигезендә, эшлекле элементларне һәм кооперацияне җайга салу юлы белән, шулай ук эшмәкәрләрдә коллектив ихтыяҗ туарга мөмкин булган башка аспектларда ярдәм күрсәтү юлы белән генә жинеп чыгу мөмкин. Программа билгеләнгән максатларга ирешү өчен жирле хакимият органнарының, шулай ук дәүләтнеке булмаган оешмаларның көчләрен берләштерергә һәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

2. Программаны ресурслар белән тәмин итү

Чараларны тормышка ашыру өчен Түбән Үрәс авыл жирлеге бюджетында финанслау чыганакалары каралмаган.

Финаслау күләмнәре – Түбән Үрәс авыл жирлегенең кече бизнес субъектларының үз акчалары

4. Программаның социаль-икътисадый нәтижелелегенә көтелгән бәя

Программа Кукмара муниципаль районының Түбән Үрәс авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне алга таба үстерү өчен уңай шартлар тудыруга юнәлдерелгән чаралар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү түбәндәгеләргә ярдәм итәчәк:

- районда икътисадый һәм социаль стабильлекнең иң мөһим элементларыннан берсе буларак, кече һәм урта эшмәкәрлекнең тотрыклы эшчәнлеген барлыкка китерүне стимуллаштыра торган уңай икътисадый мохит формалаштыру;

- кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү темпларын арттыру, эшчәнлек өлкәләрен киңәйтү һәм кече предприятиеләрне икътисадый яктан ныгыту;

- эш белән тәэмин итүнең өстәмә мөмкинлекләре барлыкка килү, кече эшмәкәрлектә эшләүче хезмәткәрләрнең хезмәт хакын арттыру;

- товар базарын конкурентлыкка сәләтле продукция һәм жирле производство хезмәтләре белән тәэмин итү;

- кече һәм урта эшмәкәрлекнең социаль жаваплылыгы арту.

5. Эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекле төрләр

Жирлек халкының тормыш-көнкүрешен яхшыртуга юнәлдерелгән тотрыклы икътисади үсешне тәэмин итү максатыннан, эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекле төрләр билгеләнә:

- авыл хужалыгы продукциясе житештерү;

- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;

- транспорт һәм элемент өлкәсе;

- төзелеш;

- социаль хезмәт күрсәтү өлкәсе.

6. Программаның төп чаралары эшләнгән юнәлешләр

1. Кече һәм урта эшмәкәрлекне нәтижәле үстерү өчен хокукый базаны камилләштерү һәм административ киртәләренә киметү.

2. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә мәгълүмати-консультацион ярдәм күрсәтү.

3. Түбән Үрәс авыл жирлеге эшмәкәренә уңай имиджын һәм жәмәгәтчелектә кече һәм урта эшмәкәрлек турында уңай фикер формалаштыру;

4. Кече эшмәкәрлек өчен квалификацияле кадрлар әзерләү.

5. Яшьләрнең һәм эшсезләрнең эшмәкәрлек башлангычын хуплау һәм стимуллаштыру.

6. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары, шулай ук кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары белән хакимият органнары арасында партнерлык мөнәсәбәтләре урнаштыруга ярдәм итү.

7. Программаны тормышка ашыру механизмы

Программа белән идарә итү	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Түбән Үрәс авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаны финанслау	Түбән Үрәс авыл жирлегенә кече бизнес субъектларының үз акчалары
Программаның төп башкаручылары	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Түбән Үрәс авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаның үтәлешен контрольдә тоту	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Түбән Үрәс авыл жирлеге Башкарма комитеты

8. Түбән Үрәс авыл жирлегенә территориясендә 2021 – 2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү Программасының төп чаралары

№ т/б	Чаралар исемлеге	Нәтижә	Финанслау чыганагы	Үтәү вакыты
1	2	3	4	6
1. Эшмәкәрлекнең инновацион үсеше (инфраструктураны үстерү, инновацион потенциалны гәмәлгә ашыру, яшьләрне инновацион процесска жәлеп итү)				
1	Яшьләрне эшмәкәрлеккә жәлеп итүгә ярдәм итә торган чаралар комплексын уздыру, шул исәптән укыту, мәгълүмәти тәэмин итү, конкурслар һәм ярышлар, ярминкәләр, конференцияләр, бизнес-фестивальләр һ. Б. ларны уздыру	Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә жәлеп итү. Яшь белгечләрне эшкә урнаштыру мәсьәләсен өлешчә хәл итү	Финанслаудан башка	2021 – 2025 еллар
2. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына финанс-кредит һәм мөлкәт ярдәме күрсәтү				
2	Түбән Үрәс авыл жирлегенә буенча кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына дөүләт ярдәме кысаларында чараларны гәмәлгә ашыруда федераль һәм республика дөүләт хакимияте структураларына ярдәм итү	Эшмәкәрлекне үстерүгә юнәлдерелгән федераль һәм республика программаларында катнашучы кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру	Финанслаудан башка	2021 – 2025 еллар
2	Түбән Үрәс авыл жирлегенә икътисадының өстенлекле юнәлешләрнен үстерү максатларында кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына Түбән Үрәс авыл жирлегенә буенча жир кишәрлекләре, торак булмаган биналар белән тәэмин итүдә булышу	Жирлек икътисадының өстенлекле юнәлешләрнен үстерү максатларында кече һәм урта предприятителәрне жир кишәрлекләре, торак булмаган сөүдә һәм житештерү биналары белән тәэмин итү. районда үткәрелә торган тендерлар, аукционнар турында эшмәкәрләрнен хәбәрдарлыгын арттыру	Финанслаудан башка	2021 – 2025 еллар
3	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын муниципаль ихтияжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләр сатып алуларга жәлеп итү һәм стимуллаштыру	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын муниципаль ихтияжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләр сатып алуларга жәлеп итү һәм стимуллаштыру	Финанслаудан башка	2021 – 2025 еллар

3. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә мөгълүмати-консультацион ярдәм күрсәтү.

1	Районда кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү һәм аны үстерү өлкәсендә үткәрелә торган чараларны мөгълүмати яктан тәэмин итү (буклетлар әзерләү)	Кече һәм урта бизнес вәкилләренең алдынгы эш тәҗрибәсен системалаштыру һәм тарату. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын Кукмара муниципаль районы Түбән Үрәс авыл жирлегенә башкарма комитеты үткәргән конкурсларда, күргәзмәләрдә, башка чараларда катнашуга жәлеп итү	Финанслаудан башка	2021 – 2025 еллар
3. Эшмәкәрнең уңай имиджын һәм жәмәгәтчелектә кече һәм урта эшмәкәрлек турында уңай фикер формалаштыру				
1	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациясе территориясендә үткәрелә торган күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә, конкурсларда катнашуга жәлеп итү	Эшмәкәрлеккә үстерүгә ярдәм итү, эшмәкәрлек эшчәнлегенә иң яхшы субъектларын эшенең алдынгы тәҗрибәсен тарату, Түбән Үрәс авыл жирлегенә социаль-икътисадый үсешендә кече һәм урта бизнесның ролен һәм әһәмиятен пропагандалау	Финанслаудан башка	2021 – 2025 еллар